Ngày soạn: 15/2/2026
Tiết : 46,47.

KẾ HOẠCH BÀI DẠY
Bài 11: QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG HỌC TẬP
(Bộ Kết nối tri thức)

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC.

1. Kiến thức

- Nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập.

- Nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ công dân trong học tập.

2. Năng lực

- Điều chỉnh hành vi: Phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập trong một số tình huống đơn giản thường gặp. Tự giác thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong học tập bằng những hành vi phù hợp.

- Phát triển bản thân: Thực hiện được và vận động, giúp đỡ người khác thực hiện được các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập. Tìm hiểu và tham gia các hoạt động kinh tế - xã hội: Vận dụng được các kiến thức về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập để phân tích, đánh giá, xử lý các tình huống có liên quan trong thực tiễn cuộc sống

3. Phẩm chất

Có trách nhiệm và trung thực trong việc chấp hành các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

4. Tích hợp quyền con người

- **Mức độ tích hợp:** Tích hợp liên hệ với yêu cầu cần đạ: Nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập.

- **Cách thức thực hiện:** Giáo viên căn cứ nội dung các quyền con người như**:** Quyền không bị phân biệt đối xử, quyền được thừa nhận và bình đẳng trước pháp luật để lấy các ví dụ về quyền học tập gắn liền với quyền con người

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU.

- SGK, SGV, SBT môn Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 12;
- Tranh/ảnh, clip, câu chuyện, trò chơi, ví dụ thực tế,... liên quan tới bài học;
- Trích một số điều luật liên quan nội dung bài học;
- Máy tính, máy chiếu projector, bài giảng PowerPoint,....

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

1. Hoạt động: Mở đầu

a) Mục tiêu.

Giới thiệu mục tiêu, ý nghĩa của bài học. Khai thác vốn sống, trải nghiệm của HS về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập, tạo hứng thú và giúp HS có những hiểu biết ban đầu về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

b) Nội dung. GV có thể cho HS xem clip về câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh sau đó yêu cầu học sinh thực hiện yêu cầu sau

Em hãy kể một số quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

c) Sản phẩm. Học sinh bước đầu nhận biết được một số quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập

- Công dân có quyền bình đẳng về cơ hội học tập:

+ Được học bất cứ ngành, nghề nào phù hợp với bản thân, được học không hạn chế, học thường xuyên, học suốt đời, được tạo điều kiện để phát triển tài năng;

+ Được bảo vệ và được tôn trọng trong học tập;

+ Được cung cấp đầy đủ các thông tin về việc học tập, rèn luyện được học tập trong môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh,...

- Công dân trong độ tuổi quy định có nghĩa vụ học tập để thực hiện phổ cập giáo dục và hoàn thành giáo dục bắt buộc.

- Trong học tập, công dân có nghĩa vụ tuân thủ các quy định của pháp luật về học tập; tôn trọng quyền học tập của người khác; thực hiện đúng nội quy của các cơ sở giáo dục, đào tạo; tôn trọng nhà giáo, cán bộ và người lao động của cơ sở giáo dục;...

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập:

GV có thể cho HS xem clip về câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh sau đó yêu cầu học sinh thực hiện yêu cầu sau

Em hãy kể một số quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

Thực hiện nhiệm vụ

HS thực hiện nhiệm vụ học tập theo nhóm/cá nhân chuẩn bị câu trả lời ra giấy.

GV mời 1 – 2 HS trả lời câu hỏi, các HS khác bổ sung ý kiến.

Báo cáo, thảo luận

GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, sau đó dẫn dắt HS vào bài mới như lời dẫn trong SGK.

Kết luận, nhận định

- Giáo viên nhận xét đánh giá về quá trình thực hiện nhiệm vụ của học sinh

Gv nhấn mạnh:

Học tập là quyền và nghĩa vụ của công dân. Thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ học tập sẽ giúp công dân phát triển một cách toàn diện và góp phần nâng cao chất lượng dân số của quốc gia, tạo nên một xã hội văn minh, phát triển.

2. Hoạt động: Khám phá

Nội dung 1: Tìm hiểu nội dung: Quyền của công dân trong học tập

a) Mục tiêu.

HS nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền của công dân trong học tập. HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm quyền của công dân trong học tập trong một số tình huống đơn giản thường gặp; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền của công dân trong học tập.

b) Nội dung.

GV giao nhiệm vụ cho HS khai thác các thông tin và trường hợp 1, 2 trong SGK để trả lời câu hỏi:

Em hãy xác định quyền học tập của công dân được đề cập đến trong trường hợp 1 và 2.

Em có nhận xét gì về việc thực hiện quyền học tập của công dân trong trường hợp 3? *Nếu là N, em sẽ làm gì để thực hiện quyền học tập của mình*?

Theo em, những hành vi xâm phạm quyền học tập của công dân có thể dẫn tới hậu quả gì?

Tích hợp quyền con người

Tích hợp liên hệ với yêu cầu cần đạ: Nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về quyền của công dân trong học tập.

Giáo viên căn cứ nội dung các quyền con người như**:** Quyền không bị phân biệt đối xử, quyền được thừa nhận và bình đẳng trước pháp luật để lấy các ví dụ về quyền học tập gắn liền với quyền con người

Được nhận vào học đúng ngành nghề đã đăng ký dự tuyển nếu đủ các điều kiện trúng tuyển theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo và nhà trường.

Được nhà trường tôn trọng và đối xử bình đẳng; được cung cấp đầy đủ thông tin cá nhân về việc học tập, rèn luyện theo quy định của nhà trường; được nhà trường phổ biến nội quy, quy chế về học tập, thực tập, thi tốt nghiệp, rèn luyện, về chế độ chính sách của Nhà nước có liên quan đến HSSV.

Được tạo điều kiện trong học tập và rèn luyện, bao gồm:

a) Được sử dụng thư viện, các trang thiết bị và phương tiện phục vụ các hoạt động học tập, thí nghiệm, nghiên cứu khoa học, văn hoá, văn nghệ, thể dục, thể thao;

b) Được tham gia nghiên cứu khoa học, thi HSSV giỏi, thi Olympic các môn học, thi sáng tạo tài năng trẻ;

c) Được chăm lo, bảo vệ sức khỏe theo chế độ hiện hành của Nhà nước;

d) Được đăng ký dự tuyển đi học ở nước ngoài, học chuyển tiếp ở các trình độ đào tạo cao hơn theo quy định hiện hành của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

đ) Được tạo điều kiện hoạt động trong tổ chức Đảng Cộng sản Việt Nam, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên Việt Nam, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam; tham gia các tổ chức tự quản của HSSV, các hoạt động xã hội có liên quan ở trong và ngoài nhà trường theo quy định của pháp luật; các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể thao lành mạnh, phù hợp với mục tiêu đào tạo của nhà trường;

e) Được nghỉ học tạm thời, tạm ngừng học, học theo tiến độ chậm, tiến độ nhanh, học cùng lúc hai chương trình, chuyển trường theo quy định của quy chế về đào tạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo; được nghỉ hè, nghỉ tết, nghỉ lễ theo quy định.

Được hưởng các chế độ, chính sách ưu tiên theo quy định của Nhà nước; được xét nhận học bổng do các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước tài trợ; được miễn giảm phí khi sử dụng các dịch vụ công cộng về giao thông, giải trí, tham quan viện bảo tàng, di tích lịch sử, công trình văn hoá theo quy định của Nhà nước.

Được trực tiếp hoặc thông qua đại diện hợp pháp của mình kiến nghị với nhà trường các giải pháp góp phần xây dựng nhà trường; được đề đạt nguyện vọng và khiếu nại lên Hiệu trưởng giải quyết các vấn đề có liên quan đến quyền, lợi ích chính đáng của HSSV.

c) Sản phẩm.

+ Trường hợp 1 đề cập đến quyền bình đẳng về cơ hội học tập (P được các cá nhân, cơ quan, tổ chức động viên, trao học bổng để tiếp tục đi học); quyền được học từ thấp đến cao, có quyền học không hạn chế (P học từ tiểu học đến đại học); quyền lựa chọn học bất cứ ngành, nghề nào phù hợp với sở thích, năng khiếu, khả năng và điều kiện của mình (P quyết định đăng kí học ngành công nghệ thông tin yêu thích ở trường đại học gần nhà).

+ Trường hợp 2 đề cập đến quyền học thường xuyên, học suốt đời (ông Đ theo học chương trình đào tạo cử nhân hệ vừa học vừa làm dù tuổi cao sức yếu).

+ Trong trường hợp 3, việc bố mẹ bắt ép N học chuyên ngành tài chính dù N không thích và không phù hợp với năng lực là vi phạm quy định của pháp luật về quyền được lựa chọn ngành, nghề học tập của công dân.

+ Nếu là N, trong trường hợp này, em nên giải thích để bố mẹ hiểu lí do vì sao mình không muốn lựa chọn học ngành tài chính và chia sẻ nguyện vọng, mong muốn của bản thân để nhờ bố mẹ góp ý, sau đó xem xét lựa chọn một ngành học phù hợp với năng lực bản thân và phù hợp với nhu cầu của thị trường lao động.

Hành vi vi phạm quyền học tập của công dân có thể dẫn tới hậu quả như: xâm phạm quyền học tập của công dân; khiến công dân khó khăn, mất cơ hội được tiếp cận với những tri thức tiến bộ của xã hội; làm gián đoạn quá trình học tập của công dân; làm giảm cơ hội phát triển nghề nghiệp của công dân; gây bất bình đẳng trong giáo dục; ảnh hưởng xấu đến sự phát triển kinh tế – xã hội đất nước; người vi phạm có thể phải chịu trách nhiệm pháp lí theo quy định của pháp luật;...

d) Tổ chức thực hiện

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Dự kiến sản phẩm
Giao nhiệm vụ học tập GV giao nhiệm vụ cho HS khai thác các thông tin và trường hợp 1, 2 trong SGK để trả lời câu hỏi: *Em hãy xác định quyền học tập của công dân được đề cập đến trong trường hợp 1 và 2.* *Em có nhận xét gì về việc thực hiện quyền học tập của*	**1. QUYỀN HỌC TẬP CỦA CÔNG DÂN** Công dân có quyền bình đẳng về cơ hội học tập; được học bất cứ ngành, nghề nào phù hợp với bản thân; được học

công dân trong trường hợp 3? *Nếu là N, em sẽ làm gì để thực hiện quyền học tập của mình*? *Theo em, những hành vi xâm phạm quyền học tập của công dân có thể dẫn tới hậu quả gì*? **Thực hiện nhiệm vụ** - Học sinh đọc thông tin. - HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm/cá nhân, viết câu trả lời ra giấy hoặc phiếu học tập. **Báo cáo, thảo luận** GV mời 1 – 2 đại diện nhóm/HS trong lớp lần lượt trả lời từng câu hỏi**,** các HS khác bổ sung ý kiến. **Kết luận, nhận định** GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS và kết luận: Hành vi vi phạm quyền học tập của công dân có thể dẫn tới hậu quả như: xâm phạm quyền học tập của công dân; khiến công dân khó khăn, mất cơ hội được tiếp cận với những tri thức tiến bộ của xã hội; làm gián đoạn quá trình học tập của công dân; làm giảm cơ hội phát triển nghề nghiệp của công dân; gây bất bình đẳng trong giáo dục; ảnh hưởng xấu đến sự phát triển kinh tế – xã hội đất nước; người vi phạm có thể phải chịu trách nhiệm pháp lí theo quy định của pháp luật;...	không hạn chế, học thường xuyên, học suốt đời; được tạo điều kiện để phát triển tài năng; được bảo vệ và được tôn trọng trong học tập; được cung cấp đầy đủ các thông tin về việc học tập, rèn luyện của mình; được học tập trong môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh; được phát triển tài năng, năng khiếu;...

Nội dung 2: Tìm hiểu nội dung: Nghĩa vụ của công dân trong học tập

a) Mục tiêu.

HS nêu được một số quy định cơ bản của pháp luật về nghĩa vụ của công dân trong học tập. HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập trong một số tình huống đơn giản thường gặp; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập.

b) Nội dung.

GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin và trường hợp 1, 2 trong SGK để trả lời câu hỏi:

Trong các trường hợp trên, chủ thể nào đã vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập? Vì sao?

Theo em, hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập có thể dẫn đến những hậu quả gì?

c) Sản phẩm.

+Trong trường hợp 1, S đã vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập vì S không học tập theo đúng chương trình, kế hoạch giáo dục của nhà trường; không thực hiện nội quy của trường học khi đùa giỡn, cản trở bạn bè học bài và có thái độ thiếu tôn trọng với bạn học dù các bạn đang giúp đỡ mình.

+ Trong trường hợp 2, người thân trong gia đình của D và O đã vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập vì không tôn trọng quyền học tập của D và O, lấy lí do giới tính để ngăn cản các bạn thực hiện quyền học tập của mình.

Hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập có thể dẫn tới các hậu quả như: xâm phạm quyền học tập của công dân, khiến công dân gặp khó khăn, mất cơ hội học tập; gây ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động bình thường của cơ sở giáo dục và việc học tập của công dân; ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng học tập và tương lai của bản thân người vi phạm;...

d) Tổ chức thực hiện

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Dự kiến sản phẩm
Giao nhiệm vụ học tập	**2. NGHĨA VỤ CỦA CÔNG**

GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin và trường hợp 1, 2 trong SGK để trả lời câu hỏi: *Trong các trường hợp trên, chủ thể nào đã vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập? Vì sao*? *Theo em, hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập có thể dẫn đến những hậu quả gì?* **Thực hiện nhiệm vụ** - Học sinh đọc thông tin. - HS thực hiện nhiệm vụ học tập theo nhóm học tập, chuẩn bị câu trả lời ra giấy hoặc bảng nhóm để trình bày trước lớp **Báo cáo, thảo luận** GV triển khai phần báo cáo kết quả học tập: mời đại diện 1 – 2 nhóm trình bày câu trả lời, đại diện các nhóm khác nhận xét, phản biện, bổ sung. **Kết luận, nhận định** GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, sau đó kết luận: Hành vi vi phạm nghĩa vụ của công dân trong học tập có thể dẫn tới các hậu quả như: xâm phạm quyền học tập của công dân, khiến công dân gặp khó khăn, mất cơ hội học tập; gây ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động bình thường của cơ sở giáo dục và việc học tập của công dân; ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng học tập và tương lai của bản thân người vi phạm;...	**DÂN TRONG HỌC TẬP** Công dân trong độ tuổi quy định có nghĩa vụ học tập để thực hiện phổ cập giáo dục và hoàn thành giáo dục bắt buộc. Trong học tập, công dân có nghĩa vụ tuân thủ các quy định của Hiến pháp và pháp luật về học tập; tôn trọng quyền học tập của người khác; thực hiện đúng nội quy của các cơ sở giáo dục, đào tạo; tôn trọng nhà giáo, cán bộ và người lao động của cơ sở giáo dục;...

3. Hoạt động: Luyện tập

Câu 1: Những nhận định dưới đây về quyền và nghĩa vụ học tập của công dân là đúng hay sai? Vì sao?

a. Công dân có quyền được tuỳ ý học ở bất cứ trường đại học nào theo sở thích của mình.

b. Học sinh người dân tộc thiểu số được ưu tiên cộng điểm trong các kì xét tuyển đại học là thể thiện quyền bình đẳng trong học tập.

c. Công dân có quyền học ở các bậc học theo quy định của pháp luật là thể hiện quyền học tập thường xuyên.

d. Học sinh chỉ có nghĩa vụ tôn trọng quyền học tập của bản thân.

a) Mục tiêu.

HS củng cố, hoàn thiện tri thức vừa khám phá về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

b) Nội dung.

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu từng quan điểm trong bài tập 1 và trả lời câu hỏi

c) Sản phẩm.

- Nhận định a. Sai, vì: Theo quy định của pháp luật, công dân có quyền học không hạn chế, học bất cứ ngành nghề nào nhưng phải phù hợp với khả năng, điều kiện riêng của mỗi người.

+ Việc công dân vào học ở các trường trung cấp chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học hay các cơ sở đào tạo sau đại học được tiến hành theo quy định của pháp luật về giáo dục, thông qua các kì thi tuyển sinh hoặc xét tuyển theo các tiêu chí công khai.

+ Nếu công dân không vượt qua được kì thi hoặc không đáp ứng đủ các tiêu chí xét tuyển thì sẽ không được vào học ở các trường trung cấp chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học hay các cơ sở đào tạo sau đại học.

- Nhận định b. Đúng, vì: HS là người dân tộc thiểu số có điều kiện học tập kém thuận lợi hơn HS ở khu vực khác nên cần được cộng điểm ưu tiên để đảm bảo quyền bình đẳng giữa các vùng miền.

- Nhận định c. Sai, vì:

+ Công dân có quyền học ở các bậc học theo quy định của pháp luật là thể hiện quyền học từ thấp đến cao, quyền học không hạn chế.

+ Còn quyền học thường xuyên, học suốt đời của công dân được thể hiện ở việc công dân có thể học tập bằng nhiều hình thức khác nhau và ở các loại hình trường, lớp khác nhau, có thể học ở hệ chính quy hoặc giáo dục thường xuyên, học tập trung hoặc không tập trung, học ban ngày hoặc học buổi tối, tuỳ thuộc vào điều kiện riêng của mỗi người.

- Nhận định d. Sai, vì: Theo quy định của pháp luật, công dân nói chung (trong đó có HS) phải tôn trọng quyền học tập của người khác, không được cản trở, ngăn cấm người khác thực hiện quyền học tập của mình. Nếu cố tình vi phạm có thể phải chịu trách nhiệm pháp lí theo quy định của pháp luật.

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu từng quan điểm trong bài tập 1 và trả lời câu hỏi

Thực hiện nhiệm vụ

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào phiếu học tập.

Báo cáo, thảo luận

GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác trong lớp bổ sung ý kiến, sau đó GV nhận xét và kết luận

Kết luận, nhận định

- Giáo viên nhận xét phần trả lời của các học sinh, tổng hợp và đưa ra kết luận

Câu 2: Các chủ thể trong mỗi trường hợp dưới đây đã thực hiện quyền và nghĩa vụ nào của công dân trong học tập? Giải thích vì sao.

a. Năm lớp 12, T đoạt giải Nhất môn Toán trong kì thi Học sinh Giỏi cấp Quốc gia nên sau khi tốt nghiệp Trung học phổ thông, T được tuyển thẳng vào ngành Công nghệ thông tin của Trường Đại học B.

b. Dù đã có hai bằng đại học nhưng cô giáo Y vẫn quyết tâm theo đuổi việc học để lấy thêm một bằng đại học ngoại ngữ.

c. Chị K (là nhân viên hành chính của một công ty luật) đã đăng kí tham gia xét tuyển hệ đào tạo vừa làm vừa học của Trường Đại học N để nâng cao trình độ chuyên môn.

d. Suốt 12 năm học, A luôn chăm chỉ học tập, nghiêm túc tuân thủ nội quy của trường học và các quy định của pháp luật, tôn trọng giáo viên, hoà đồng với bạn bè.

a) Mục tiêu. HS rèn luyện kĩ năng xử lí tình huống, liên hệ thực tế nhằm điều chỉnh ý thức, hành vi của bản thân trước những vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập..

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu việc làm của nhân vật trong bài tập 2, nhận xét và giải thích về hành vi của các nhân vật trong từng trường hợp. Và đánh giá hành vi của chủ thể sau:

Các chủ thể trong mỗi trường hợp dưới đây đã thực hiện quyền và nghĩa vụ nào của công dân trong học tập? Giải thích vì sao.

c) Sản phẩm.

- Trường hợp a.

+ Quyền, nghĩa vụ: T thực hiện quyền lựa chọn học bất cứ ngành, nghề nào phù hợp với sở thích, năng khiếu, khả năng và điều kiện của mình.

+ Giải thích: Với năng lực, thành tích học tập của mình, T có đủ điều kiện để theo học ở rất nhiều trường đại học nhưng bạn lựa chọn đăng kí xét tuyển và được tuyển thẳng vào ngành Công nghệ thông tin của Trường Đại học B.

- Trường hợp b.

+ Quyền, nghĩa vụ: Cô giáo Y thực hiện quyền học thường xuyên, học suốt đời và quyền lựa chọn học bất cứ ngành, nghề nào phù hợp với sở thích, năng khiếu, khả năng và điều kiện của mình.

+ Giải thích:

Quyền học thường xuyên, học suốt đời: cô Y quyết định đi học để lấy thêm một bằng đại học dù cô đã có hai bằng đại học và không bị ai ép buộc phải đi học.

Quyền lựa chọn học ngành, nghề nào phù hợp: có rất nhiều ngành học nhưng cô Y lựa chọn học ngoại ngữ.

- Trường hợp c.

+ Quyền, nghĩa vụ: Chị K thực hiện quyền học thường xuyên, học suốt đời.

+ Giải thích: Chị K tự nguyện lựa chọn theo học hệ vừa học vừa làm để nâng cao trình độ chuyên môn cho bản thân.

- Trường hợp d.

+ Quyền, nghĩa vụ: A thực hiện nghĩa vụ học tập theo chương trình, kế hoạch giáo dục; tôn trọng nhà giáo; đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau trong học tập, rèn luyện; thực hiện nội quy, điều lệ, quy chế của cơ sở giáo dục; chấp hành quy định của pháp luật.

+ Giải thích: Việc A luôn chăm chỉ học tập, nghiêm túc tuân thủ nội quy của trường học và các quy định của pháp luật, tôn trọng GV, hoà đồng với bạn bè chứng tỏ A đã có thái độ rất tích cực trong việc học tập, rèn luyện theo chương trình kế hoạch giáo dục của nhà trường; có thái độ tích cực trong cách cư xử với GV, bạn bè; có thái độ tích cực trong việc thực hiện nội quy, điều lệ, quy chế của cơ sở giáo dục và quy định của pháp luật.

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu việc làm của nhân vật trong bài tập 2, nhận xét và giải thích về hành vi của các nhân vật trong từng trường hợp. Và đánh giá hành vi của chủ thể sau:

Các chủ thể trong mỗi trường hợp dưới đây đã thực hiện quyền và nghĩa vụ nào của công dân trong học tập? Giải thích vì sao.

Thực hiện nhiệm vụ

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào giấy nháp/phiếu học tập.

Báo cáo, thảo luận

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào giấy nháp/phiếu học tập, GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác trong lớp bổ sung ý kiến

Kết luận, nhận định

GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác bổ sung ý kiến, sau đó GV nhận xét và kết luận

Câu 3: Em hãy đọc các tình huống sau và trả lời câu hỏi:

Tình huống a. Gần đây, Trường Đại học C tổ chức kì thi kết thúc học phần nhưng do không nắm vững kiến thức các môn học nên M (sinh viên Trường Đại học C) quyết định tìm người thi hộ. Thông qua mạng xã hội, M thuê B (sinh viên một trường đại học khác trên địa bàn) thi hộ hai môn chuyên ngành với giá 600.000 đồng/môn. Tuy nhiên, khi B đang sử dụng giấy tờ giả để tham dự kì thi hộ M thì đã bị giám thị phát hiện.

1/ Em có nhận xét gì về việc làm của M và B?

2/ Theo em, hành vi của B và M sẽ dẫn tới hậu quả gì?

3/ Nếu là bạn của M và B, em sẽ khuyên hai bạn như thế nào để thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ học tập của công dân?

Tình huống b. Trước đây, điều kiện gia đình khó khăn nên ông Đ phải nghỉ học giữa chừng để kiếm tiền phụ giúp bố mẹ. Mỗi khi nhìn bạn bè theo đuổi con đường học tập, ông luôn cảm thấy tiếc nuối. Khi lập gia đình và có con, ông Đ đặt hết mọi kì vọng của bản thân lên các con của mình. Vì vậy, ông luôn cố gắng tạo điều kiện về kinh tế để các con yên tâm học tập nhưng lại luôn so sánh, tạo sức ép, bắt các con phải tập trung học tập, ngăn cấm các con tham gia những hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao và những hoạt động xã hội

khác. Gần đây, khi nhận tin con trai cả không thi đỗ vào trường chuyên của tỉnh, ông Đ vô cùng tức giận. Ông dùng nhiều lời lẽ tiêu cực để so sánh con với các bạn học khác và tuyên bố không cho con đi học.

1/ Em có nhận xét gì về suy nghĩ và việc làm của ông Đ trong tình huống trên?

2/ Nếu là con trai cả trong gia đình ông Đ, em sẽ làm gì?

a) Mục tiêu. HS củng cố, hoàn thiện tri thức vừa khám phá về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập.

HS rèn luyện kĩ năng xử lí tình huống, liên hệ thực tế nhằm điều chỉnh ý thức, hành vi của bản thân trước những vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập..

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS đọc từng tình huống và trả lời câu hỏi cho từng tình huống

c) Sản phẩm.

+ Tình huống a:

1/ Hành vi thuê người thi hộ của M và đi thi hộ người khác của B là hành vi sai trái, đáng bị lên án, phê phán. Những hành vi này đã vi phạm quy định của pháp luật về nghĩa vụ của công dân trong học tập và thể hiện thái độ thiếu nghiêm túc trong học tập của M và B.

2/ Hành vi của M và B gây nên sự thiếu công bằng trong học tập; khiến hai bạn bị kỉ luật trong học tập (cảnh cáo, đình chỉ học có thời hạn, buộc thôi học,...) và ảnh hưởng tiêu cực đến tương lai của các bạn.

3/ Nếu là bạn của M và B, em nên khuyên các bạn chăm chỉ học tập. Nếu không nắm vững kiến thức, có thể nhờ bạn bè, thầy cô giảng giải giúp đỡ thêm; nghiêm túc thực hiện các quy tắc, quy định của trường học, tuyệt đối không thực hiện những hành vi sai trái để tránh những hậu quả đáng tiếc.

+ Tình huống b:

1/ Suy nghĩ và việc làm của ông Đ là áp đặt, tiêu cực và đáng bị phê phán. Hành vi của ông Đ tạo gánh nặng, cản trở sự phát triển toàn diện và khiến các con luôn cảm thấy áp lực, mệt mỏi. Đồng thời, hành vi của ông Đ cũng vi phạm quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập và có thể dẫn đến nhiều hậu quả tiêu cực.

2/ Nếu là con trai cả trong gia đình ông Đ, em nên nhẹ nhàng giải thích để bố hiểu những nỗ lực, cố gắng của mình trong học tập; chia sẻ suy nghĩ, cảm giác của bản thân đối với thái độ, hành vi tiêu cực của bố; phân tích để bố nhận ra những điều sai trong cách dạy con của mình và đề nghị bố thay đổi để có thái độ và hành vi tích cực hơn. Hoặc em có thể chia sẻ lại sự việc với thầy cô, cán bộ địa phương hoặc những người lớn đáng tin cậy, có sức ảnh hưởng đối với bố và đề nghị họ giúp đỡ để bố thay đổi tích cực hơn.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV giao nhiệm vụ cho HS đọc từng tình huống và trả lời câu hỏi cho từng tình huống

Thực hiện nhiệm vụ

HS làm việc nhóm chuẩn bị bài giới thiệu.

Báo cáo, thảo luận

GV triển khai báo cáo kết quả thảo luận cho từng cấp độ.

Kết luận, nhận định

GV nhận xét và kết luận giúp học sinh thấy được những hậu quả mà các chủ thể phải gánh chịu do hành vi vi phạm các quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập

4. Hoạt động: Vận dụng

Câu hỏi: Em đã làm gì để thực hiện quyền và nghĩa vụ trong học tập của công dân trong cuộc sống hằng ngày? Thời gian tới, em dự định sẽ làm gì để tiếp tục thực hiện tốt các quyền, nghĩa vụ đó?

a) Mục tiêu. HS biết vận dụng những điều đã học để phân tích, đánh giá những vấn đề liên quan đến việc thực hiện quyền, nghĩa vụ của công dân trong học tập trong cuộc sống, liên hệ với bản thân.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS thực hiện bài tập vận dụng tại nhà:

Em đã làm gì để thực hiện quyền và nghĩa vụ trong học tập của công dân trong cuộc sống hằng ngày? Thời gian tới, em dự định sẽ làm gì để tiếp tục thực hiện tốt các quyền, nghĩa vụ đó?

c) Sản phẩm.

Bước đầu áp dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết các vấn đề liên quan về quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập vào cuộc sống hằng ngày.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV giao nhiệm vụ cho HS thực hiện bài tập vận dụng tại nhà:

Em đã làm gì để thực hiện quyền và nghĩa vụ trong học tập của công dân trong cuộc sống hằng ngày? Thời gian tới, em dự định sẽ làm gì để tiếp tục thực hiện tốt các quyền, nghĩa vụ đó?

Thực hiện nhiệm vụ

- Học sinh làm việc ở nhà, suy nghĩ và hoàn thành nhiệm vụ

Báo cáo, thảo luận

- Giáo viên bố trí thời gian để các học sinh chia sẻ bài viết của mình qua nhóm lớp để các học sinh khác cùng trao đổi

Kết luận, nhận định

- Căn cứ vào các tiêu chí, các yêu cầu đặt ra đưa ra những nhận xét để giúp các học sinh hiểu hơn việc thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong học tập vào cuộc sống hằng ngày

==========